

get for at hjælpe Communerne til at faae dem, jeg siger udtrykkeligt for at hjælpe Communerne dertil; thi jeg indrømmer villigt, at Communerne bør gjøre det Beste. Var der nu Spørgsmaal om en Ubetydelighed, om Noget, Communerne med Lethed kunde overkomme, da kunde man maaskee overlade det til dem alene; men det er Noget, som i høi Grad anstrenger deres pecunaire Kræfter, og jeg troer, at, naar Staten skal komme dem til Hjælp i saa Henseende, saa kan det ikke paavises nogen lempeligere og principrigtigere Naade: at gjøre det paa, end derved, at Staten erklærer dem fritagne for at betale en særegen Udgift af disse nye Indretninger. Jeg vil bede bemærket, mine Herrer! at det ikke er af Forsømmelse, at jeg i dette Foredrag aldeles undlader at tale om Gasapparaterne, som vistnok maae betragtes fra en anden Side, men det skeer simpelthen af den Grund, at der ikke foreligger noget Endringsforslag, hvorved disse Apparater adskilles fra de andre, saa at det vilde være Lidspilde, særligt at gaae ind paa dem. Naar det nu tilmed er vitterligt, at der for Dieblicket findes en glædelig Iver rundt omkring i Landet i de større Communer, for at indføre saadanne for Sundhedsforholdene gavnlige Indretninger, saa troer jeg, at det vilde være meget hensigtsmæssigt netop i dette Dieblik at give denne Iver et Stød fremad, deels ved at tilstige Communerne den omhandlede Begunstigelse, deels ved at begrænse den til et ikke alifor langt Aaremaal. Jeg maa i denne Henseende ganske væsentligt henholde mig til § 2 af det nærværende Lovudkast som den, der giver en almindelig Regel, ikke egentlig for Kjøbstadcommunerne — thi der staar ikke Noget derom, og Tilfagnet er ikke knyttet til Kjøbstadernes særegne Privilegier — men til de Communer, hvis Communalbestyrelser skønne, at Forholdene ere af den Besskaffenhed, at der er tilstrækkelig Grund for Communerne til

at bringe det betydelige Offer, der er forbundet med Indførelsen af saadanne Indretninger, som de, hvorom her er Spørgsmaal. Jeg har derfor tilladt mig at stille et Endringsforslag, som sigter til at bringe § 2 til at omfatte det Hele saaledes, at § 1 og det andet Lovforslag, vi senere komme til, kunde blive overflødige; og, hvad jeg iøvrigt herved har foreslaaet forandret, er uvæsentligt; det gaaer blot ud fra den Bestrægtning, at, om man end fornødtigvis under Et kan lægge Planer for Gas-, Vand- og Cloakindretninger, ligesom man ogsaa fornødtigvis kan foretage disse Arbejder under Et, blandt Andet for at spare Jordarbejder, saa kan der dog ikke let være Spørgsmaal om at bruge de samme materielle Gjenstande, som skulle betale Skat til Staten, dersom Loven ikke gaaer igjennem, paa eengang til Gas-, Vand- og Cloakindretninger; det vilde ialtsald være en temmelig uappetitlig Sammenblanding. At jeg har foreslaaet en ny § 3, som gaaer ud paa, at Kjøbenhavns særegne Ret til toldfri Indførsel af Gasapparaterne skal ophøre med 1855, er en simpel Følge af de Omringer, som bleve fremsatte ved den anden Sags 1ste Behandling; den stiler ligeledes derhen, at man tilfaldt vil kunne undvære § 1 af nærværende og hele det andet Lovforslag. Naar jeg ikke desmindre skal stemme for Antagelsen af § 1 saavel som ogsaa for Antagelsen af det andet Lovforslag, som kommer senere, da skeer det af Forsigtighed og af Hensyn til den Skabne, et lignende Lovudkast havde ifjor i Landstinget. Det er vel bekendt, og det hører til de Gjenstande, som det er tilladt at omtale, at et Lovforslag, som angik Odense, ogsaa kom ind i Landstinget med en § 2, svarende til den nuværende § 2, men at Landstinget viste sig tilbøieligt til at give Rettighed til den enkelte Commune, men utilbøieligt til at give den i Almindelighed som Tilfagn ogsaa for andre Communer.